

หลักเกณฑ์หลวง

พ.ศ. 2456

ใบอนุญาตเรียน

(ชื่อ)

(หน้า)

คำอธิบายสิทธิในการใช้หลักสูตรใหม่

หลักสูตรใหม่ กับ หลักสูตรเก่า

๑

จัดขึ้นตามหลักสูตรใหม่

๒

แบ่งวิชาที่จะสอนออกเป็นรายปี

๔

รับนักเรียนเข้าชั้นว่าง

๕

สอนได้

๕

หลักสูตรประถมศึกษา (ชาย)

๑) วิชาที่บังคับสอน

วิชาสามัญ

(๑) ภาษา

๑๗

(๒) ภาษาไทย

๑๘

(๓) คณิต

๑๙

(๔) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับไทย

๑๔

๗-15273-1529
๗375
ค 3224

หลักสูตรหลวง

กระทรวงธรรมการ

หลักสูตร สามัญศึกษา

คก ๒๔๕๖

ฉบับที่ ๕๐๐ ฉบับ

โรงเรียนสวนกุหลาบ

ราคาเล่มละ ๑ บาท

หอสมุดกรมธรรมการ

วันที่	
เลขทะเบียน	๗ 15273 ค.
เลขเรียกหนังสือ	๗375 ค322

๗

(๕)	การ รักษาตัว	๑๗
(๖)	วาด เขียน	๑๘
(๗)	วิชา ลูก เสือ	๑๘
<u>วิชาวิสามัญ</u>	(๘) วิชาหาเลี้ยงชีพ	๒๐
	(หัตถกรรม กสิกรรม และพณิชยกรรม)	

(ข) วิชาที่ไม่บังคับให้สอน

(๑)	วิทยา	๒๒ •
(๒)	ขับร้อง	๒๓
	อัตรา เวลา เรียน	๒๔

หลักสูตรประถมศึกษา (หญิง)

(๑)	วิชา สามัญ	๒๖
(๒)	วิชา วิสามัญ	๒๖
	อัตรา เวลา เรียน	๒๗

หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนต้น

(ก) วิชาที่ยังบังคับให้สอน

(๑)	จรรยา	๒๘
(๒)	ก. ภาษาไทย	๓๐
	ข. ภาษาอังกฤษ	๓๓
(๓)	คำนวณ วิธี	๓๓
(๔)	ภูมิศาสตร์ และ พงษาวดาร	๓๔
(๕)	วิทยา	๓๘
(๖)	วาดเขียน	๓๙
(๗)	วิชา ลูกเสือ	๔๐

(ข) วิชาที่ไม่บังคับให้สอน

(๑)	ขับร้อง และ ดนตรี	๔๑
(๒)	อัตราเวลา เวียน	๔๒

หลักสูตรมัธยมศึกษา (หญิง) ตอนต้น

(๑)	จรรยา	๔๔
-----	-------	----

(๒) ภาษาไทย และ	
(๓) คำนวณ วิธี	
(๔) ภูมิศาสตร์ และ พงษาวดาร	๔๕
(๕) วิทยา	๔๕
(๖) วาดเขียน	๔๕
(๗) การ ฝีมือ	๔๖
(๘) การ เรือรบ ก. การจัด ตกแต่ง และรักษา	๔๖
ข. การ พยาบาล และ การ ปฏิบัติ	๔๘
ค. การ ทำ กับ เข้า ของ กิน	๔๘
อัตรา เวลา เรียน	๔๘

หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนกลาง

(๑) จรรยา	๕๑
(๒) ก. ภาษาไทย	๕๑
ข. ภาษา อังกฤษ	๕๔
ค. ภาษาเยอรมันหรือฝรั่งเศส	๕๖

(๓) คำนวณ วิธี	๕๖
(๔) ภูมิศาสตร์ และ พงษาวดาร	๕๘
(๕) ฟลิออกราฟี	๖๒
(๖) ศีวระศาสตร์ และ สุข วิทยา	๖๔
(๗) แปรงักติกลฟลิกล	๖๗
(๘) วิชา ลุก เตื่อ	๖๘
อัตรา เวลา เวียน	๖๙

หลักสูตรมัธยมศึกษา (หญิง) ตอนปลาย

(๑) จรรยา	๓๑
(๒) ภาษาไทย และ อังกฤษ	๓๑
(๓) คำนวณ วิธี	๓๗
(๔) ภูมิศาสตร์ และ พงษาวดาร	๓๒
(๕) วิทยาศาสตร์	๓๒
(๖) วาดเขียน	๓๒
(๗) การฝีมือ	๓๒
(๘) การ เวียน	๓๒

คำอธิบายสำหรับการใช้หลักสูตรใหม่

ตามหลักสูตรใหม่นี้ ประโยค ประถม ศึกษา จัดให้มี เวลา ๕ ปี คือ เรียน วิชาสามัญ ๓ ปี วิชาหาเลี้ยงชีพ ๒ ปี และรวม ศึกษา จัด ให้ มี เวลา รวม ๘ ปี ผู้ที่นับว่า สอบได้ ๒๐๐๐ ศึกษา จะ ต้อง สอบได้ ได้ ทั้ง วิชาสามัญ และ วิชาหาเลี้ยงชีพนี้ ว่า สอบได้ ได้ มี รวม ศึกษา จะ ต้อง สอบได้ ได้ เต็ม หลักสูตรใหม่ ปีที่ ๘

เทียบหลักสูตรใหม่กับหลักสูตรเก่า

ประถม ปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และ ปีที่ ๓ ตาม หลักสูตรใหม่ เทียบ
มูลปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และ ประโยค มูล ตาม หลักสูตร เก่า ส่วน
ปีที่ ๔ และ ปีที่ ๕ ตาม หลักสูตร ใหม่ นั้น จะ ต้อง จัด ขึ้น
มัธยม ปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และ ปีที่ ๓ (รวม ตอน ต้น) ตาม หลักสูตร
เทียบ เท่า กับ ประถม ปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และ ประโยค ประถม ตาม

หลัก สูตรเก่า มัธยม ปีที่ ๔ ปีที่ ๕ และ ปีที่ ๖ (มัธยมศึกษา
 คำม หลัก สูตรใหม่ เทียบ เท่า กับ มัธยม ปีที่ ๑ ปีที่ ๒ และปี
 มัธยม ตามหลักสูตรเก่า มัธยม ปีที่ ๗ และ ปีที่ ๘ (มัธยมศึกษา
 คำม หลักสูตรใหม่ เทียบ เท่า กับ มัธยม สูง ปีที่ ๑ และประโย
 สูง ที่ เทียบ นี้ สำหรับ ตั้งแต่ มัธยม ปีที่ ๑ ถึง ปีที่ ๖ เทียบเท่า
 ไม่ได้ เทียบ วิชา ภาษา อังกฤษ ถ้า จะ เทียบ ภาษา อังกฤษ
 ต้อง เทียบ กับ ประถม พิเศษ และ มัธยม พิเศษ

ส่วนหลัก สูตร สำหรับ หลาน นั้น ประถม ปีที่ ๓ นับ เป
 โยศ ประถม มัธยม ปีที่ ๖ นับ เป็น ประโยศ มัธยม
การจัดชั้นตามหลักสูตรใหม่

ในโรงเรียน ประถม ทั่วไป ให้ จัด เป็นชั้นปีที่ ๑ ปีที่
 ปีที่ ๓ ต่อโรงเรียนใด มีการ สอน วิชา หา เลี้ยงชีพ อยู่ในชั้น
 ให้ มี ปีที่ ๔ ปีที่ ๕ ด้วย คือ จากโรงเรียน ประถม ไม่ จำเป็น จะ
 ปีที่ ๔ ปีที่ ๕ เหมือนกัน ทุกโรงเรียน ควร จะ เลือกรุ่นโรงเรียน
 โรงเรียนใด ที่ อยู่ในย่านกลางๆ ซึ่ง นักเรียน ย้ายมา จากโรงเรียน

เลี้ยงได้ตลอด ตั้ง ขึ้น เป็นโรงเรียน ประถม เต็ม คือมี ตั้งแต่ปีที่ ๑ ไปจน ถึงปีที่ ๕ หรือ จะ จัด เฉพาะ ให้มี แต่ปีที่ ๔ ปีที่ ๕ ก็ได้ ที่ ทำ อย่าง นี้ ก็ เพื่อ จะ ทำให้ การ ใช้ จ่าย ต่ำลง แต่ บาง ถิ่น บาง ตำบล ซึ่งมี วิชา หา เลี้ยง ซิฟ อยู่ ใน พื้น บ้าน ซึ่ง อาจ จัด ให้ เด็ก ได้ เรียน วิชา หา เลี้ยง ซิฟ มา จาก นิคม มา มา ที่ บ้าน ได้ แล้ว ใน เงิน เช่น นั้น ก็ ไม่ ต้อง มี การ สอน วิชา หา เลี้ยง ซิฟ ใน โรงเรียน คือ ไม่ ต้อง มี ชั้นปีที่ ๔ ปีที่ ๕ ใน โรงเรียน เลย เจ้าพนักงาน จะ ขอ ขอลด ค่า ได้ ส่วน วิชา หา เลี้ยง ซิฟ ซึ่ง ทำ อยู่ ที่ บ้าน เป็น พิเศษ

โรงเรียน มัธยม ทุกโรงเรียน ไม่ จำ เป็น จะต้อง สอน ตลอด จน ปีที่ ๘ จะ สอน เพียง ปีที่ ๑ ถึง ปีที่ ๖ ก็ได้ แต่ อย่าง ต่ำ ต้อง สอน เพียง ปีที่ ๑ ถึง ปีที่ ๓ ใน การ ที่ จะ วินิจฉัย ว่า ที่ ไต ควร สอน ถึง ปีที่ เท่า ไท หัก พิเคราะห์ หัก ดู ว่า ใน ตำบล นั้น มี ความ ต้อง การ เพียงไร เป็น ผลัก วินิจ

ยังมี อีก อย่าง หนึ่ง คือ ถ้า โรงเรียน ไต สามารถ จะ แบ่ง ชั้น วิชา วิชา ได้ เช่น กับ คำนวณ วิชา ก็ แบ่ง ออก เป็น ชั้น ๆ ภาษา แล ภูมิ ชาติ พงษาวดาร รวม กัน แบ่ง เป็น ชั้น ๆ ก็ได้ ชั้น ๑ นับ เป็น สูง

ที่สุด นักเขียน คนใด มีความรู้สูงใน วิชา หมวดใด ก็จัดให้ อยู่ใน
ชั้น สูง ของ วิชา หมวด นั้น แต่ว่า เมื่อ ชั้น นี้ จะ ต้อง รวม คณะ
วิชา ใน หมวด ต่าง ๆ เข้า เป็น ชั้น ตาม หลัก สูตร ข้างหลัง ธรรมการ
แปล ผู้รับ ผิด ชอบ ว่า โรงเรียน ไฉน ควร จะ จัด อย่าง นี้ ได้ หรือ ไม่

การแบ่งวิชาที่จะสอนออกเป็นรายปี

หลักสูตรใหม่นี้ ไม่ได้ แบ่ง วิชา ที่จะ สอน ไว้ ให้ เป็น ราย ปี
เป็น แต่ กำหนด ไว้ ให้ ว่า วิชา นั้น ใน วิก หนึ่ง ต้อง สอน กี่ ชั่วโมง
ข้างหลัง ธรรมการ จะต้อง เป็น ผู้ แบ่ง วิชา นั้น ออก เป็น ราย ปี ให้ เหมาะ
แก่ เวลา ที่ กำหนด ไว้ ให้ และ เป็น ผู้ กำหนด ว่า ใน ส่วน วิชา
ที่ เลือก ได้ คำปลื้ม ควร จะ สอน อะไร การ เลือก นั้น ต้อง เลือก ให้
เหมาะ แก่ ทั้ง ที่ วิชา ภาษา อังกฤษ และ ภาษา ไทย ตั้งแต่ มัธยม
ปีที่ ๑ ถึง ปี ที่ ๕ ๗ ใน ตาราง เวลา ไม่ ได้ แบ่ง ไว้ ว่า ภาษา ไทย
ให้ สอน กี่ ชั่วโมง ใน วิก หนึ่ง และ ภาษา อังกฤษ ให้ สอน กี่ ชั่วโมง
ใน วิก หนึ่ง ที่ ไม่ได้ แบ่ง ไว้ นี้ ก็ เพราะ จะ ให้ ผ่อน มาก และ ง่าย ได้
ถ้า โรงเรียน ไฉน สอน ภาษา ไฉน ได้ มาก ก็ ต้อง ใช้ เวลา มาก แต่ว่า

หลักสูตร ศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ชาย)

สำหรับ แบ่ง เรียน ๔ หรือ ๕ ปี

(ก) วิชา ที่บังคับให้ สอน

วิชา	ความ มุ่งหมาย ในการที่ ให้ สอน วิชา นั้น	รายการ ที่ ต้อง สอน
วิชาสามัญ ๑ วิทยา	ให้เป็น การ กล่อมเกลี้ยง ยาตรัยใจ คือ ผูกพัน ให้ เป็นคนมี นิสัยดี เพื่อ ได้ ขึ้นจะ ได้ เป็น พลเมือง ดี รู้ จัก แสวง หา การ เติบโต ชีพ ในทาง ชอบ การ ผูกพัน นั้น ไม่ ใช้ หมาย ความ ว่า ให้ สอน ให้ รู้ แล้ว สัก แต่ รู้ ไม่ ประพฤติ ให้เป็น ไป ตาม รู้ หมาย ความ ว่า หัก ให้ ประพฤติ ได้ จริง ๆ ความ สำเร็จ	๑ ให้ มี ศักดิ์ ชื่อ ตรง และจริง ใน การ ทำ ทั้ง ปวง ๒ มี ใจ อารี เผื่อแผ่ คิด ถึง ประโยชน์ ของ หมู่ คน มาก กว่า ประโยชน์ ของ บุคคล หรือ ประโยชน์ ของ ตน ๓ มี ใจ อย่าง กล้าหาญ แต่ ย่อม น้อม สุภาพ รียบ ๔ กตัญญู กตเวท ที่ รู้ คุณ บิ ตา มารดา ครู อาจารย์

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้ สอนวิชานี้	รายการที่ ตั้งเรียน
	ของการสอนจรรยาบรรณนี้อยู่ที่ ประพฤติ ได้ ไม่ ใช้อยู่ ที่เป็นแต่รู้	พระมหา กระษัตริย์ และผู้ อื่นตลอด ถึง หมู่ คณะ และ บ้านเมือง รักและพยายาม อบรม คุณ ผู้ มี คุณ ตอ จนคิด ช่วยตนบูชาราม คณะ และชาติบ้านเมืองให้ เจริญ ๕ มี ยัก คือพบ ที่ ไม่ สู้ สู้ สู้ ร้าย และ ไม่ กระ หนั ใน ส่วนการใช้ จ่าย รู้จัก ขอม จ่ายแก่ ที่ควร และ แก่ ที่ควร ใน ส่วน การ ล้าง เสพย์ ไม่ โลก รู้ ขอม ใน การ เสพ ย์

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
	ทำกิจธุระของตนให้สำเร็จ ประโยชน์ได้ <u>ภาษา</u> ให้สามารถแสดง ความประสงค์ของตน เขียน เขียนเป็นคำพูด หรือ เขียน ลงเป็นหนังสือให้ได้เนื้อ ถ้อยกระพริบความ เหตุผล ค้น ปลายให้ คนอื่น เข้าใจ ได้ ถูกต้อง กับ ประสงค์ ให้ วิชา หนังสือ ซึ่งได้ เขียน แล้ว นี้ เป็น เครื่อง ทำให้ บัญญา แตกและให้เกิดความรู้กว้าง	เล่ม ๑ หรือ ประถม ก กา จบ เล่ม การ อ่าน ออกเสียงนั้น ให้อ่านอย่างเสียงพูด แต่ ระวังให้ ชัด เจน ชัด ชะ และ ถ้อยคำ ให้ผู้ฟัง เข้าใจ ได้ความ กับอีกอย่างหนึ่ง ให้ อ่าน ในใจ จำ เนื้อ ความ ที่ อ่าน นั้น ได้ ด้วย ต้อง ใช้แบบ สอนอ่าน ง่าย ๆ ที่ เหมาะแก่ชั้น นี้ อีกไม่ต่ำกว่า ชั้นละ ๑ เล่ม แบบสอน อ่าน นั้น ๆ ต้องเลือก แต่ที่ ปราศ จากโทษคืออย่าให้เป็น เรื่อง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
	ขวางยั้งขึ้นไปในภายหน้า โดยถือเอาหนังสือและการ อ่าน เป็นครู สืบไป	ซึ่ง จะ พา ให้ ใจ เด็ก เสีย หรือ ที่ จะ โนมั สันดาน เด็ก ให้ ไปหาทางผิด หรือที่ จะ ชัก ให้ เกิดความเบื่อหน่ายใน การ อ่าน หนังสือ การเขียนนั้นต้องหัดลาย มือให้ เขียนเรียบ ไปแต่ แรก ไม่ว่า หวัด หรือ บรรจง ทั้ง ต้องให้สะอาด และไม่ คดทล่น แต่ห้ามมิให้หัดเขียนอย่างต๊ จริต เช่น ให้ควโยไปข้าง หน้า และลาก ทาง ยาว เพื่อย ให้ เกิน ส่วน จน รกรุงรังไป

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้ สอน วิชา นี้	รายการ ที่ต้อง สอน
๓ เลข	เพื่อให้สามารถคิด คำนวณกิจ การที่ง่าย ๆ อันต้อง ใช้กันอยู่ตามบ้านเรือน มี ทำ บัญชี เงินหรือคิด	ส่วน ตัว คิด คำนวณ ไม่ คำ ใช้ ลายมือ ที่ ไม่ ยาก ให้ เขียน ได้ ถูก ด้วย การ เลข นี้ ให้ สามารถ เล่า เรื่อง ใด ๆ ซึ่ง ไม่ ยาก นัก ด้วยปาก และ ด้วยหนังสือ ใช้ ถ้อยคำ ให้ ถูกต้อง ใช้ ประโยค อย่าง ง่าย ๆ อย่า ให้ สับสน วน เวียน ให้ ผู้ พัง เข้าใจ ได้ ชัด เจน ก. จำ สูตร ทั้ง ๑๒ แม ให้ ชื่นใจ จำ มาตรา บาง อย่าง ที่ ต้อง ใช้ อยู่ ตาม ธรรมดา

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ ให้สอน วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอน
	เวลา ของ เปน ต้น ให้ คำ เจริญ ประโยชน์ และ ให้ พื่อ ใช้ ใน การ คำ ข่าย แลก เปลี่ยน อย่าง ง่าย ๆ ได้ กับ ให้ เปน เครื่อง ผัก หัก ความคิด ให้ เฉียบแหลม รวดเร็ว ขึ้น ด้วย	ข. ศิโร โภทย์ บวก ลบ คุณ ทหาร ใน ใจ อย่าง ง่าย ๆ และ ตอบ ปาก เปล่า ได้ รวดเร็ว จำนวน เพียง ภายใน ๒๕ ค. ทำ เลข บวก ลบ คุณ กับ ทศนิยม ทหาร ขึ้น ได้ จำนวน เลข ไม่ สู้ มาก นัก ง. บวก และ ลบ คุณ ทหาร มาตรา เงิน และ มาตรา เมตริก อย่าง ง่าย ๆ เช่น กับ มาตรา วัด มาตรา ชั่ง ยอม ให้ ใช้ ลุค คิด แทน ได้ วิธี สอน ให้ พุท เปน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ ให้สอนวิชานี้	รายการ ที่ต้อง สอน
๔.ความรู้เรื่อง เมืองไทย	เพื่อให้ รู้จัก บ้าน เมือง ของตัวเอง ว่า เป็นอย่างไร ไหนจึงได้ ตั้งหลักถานเป็น บึก แผ่น แ่นน หนา ขึ้น ได้ เพื่อจะได้เกิดความรักชาติ บ้าน เมือง และคิด บำรุง ชาติบ้านเมืองโดยตั้งตัวไว้ ให้เป็นพลเมืองดี	โจทย์ได้ ความถูกต้องตาม ความเป็นจริง ทั้งสิ้น จ. ทำ ชาญซึ้งการค้าขาย อย่างง่าย ๆ ทำใบสำคัญ รับ เงินและรายการ รับและ ส่ง สิ่ง ของ ก. ให้รู้วิชา ภูมิศาสตร์ พอ เป็น การ เบ็ดเตล็ด คา ถ้า รู้ภูมิ ศาสตร์ สยาม พอ เข้าใจ พง ษา ว ตาร ของ ประเทศ สยาม ทั้ง สมัยใหม่ และสมัย เก่า ข. ให้รู้ พง ษา ว ตาร โดย ย่อ ของชาติไทย ว่าเดิมสืบ กันมาแต่ไหน รวบรวมกัน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้สอน วิชา นี้	รายการ ที่ต้อง สอน
		เข้าอย่างไร ต้องแข่งขันสู้ รบกับใครบ้าง แล้วเปลี่ยน มาโดยลำดับเวลา จน ถึง ลง เป็น หลักถานตั้งปรากฏ ใน ทุก วัน นี้ อย่างไร ค. ให้รู้จัก วิถี ปกครอง บ้านเมืองในเวลานี้ แต่ โดย สังเขป คือ รู้ว่า พระเจ้า แผ่นดิน คือ อะไร กระทรวง มหาดไทย กระทรวง นครบาล มีไว้ทำไม โรงศาลมีทำไม ทหารมีไว้ทำไม โรงเรียน มีไว้ทำไม เทศาภิบาล ผู้ว่าราชการเมือง นาย

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทำให้สอนวิชา	รายการที่สอน
		ข้าพเจ้าถามผู้ใหญ่ว่า พืชอะไร รากจะติดอยู่กับ พืชอย่างไร หัวมัน อย่างไร ดังนั้นเป็นต้น หัวข้อที่ ๓ แทนที่เล่า นี้ ดัดแปลงให้ผู้เรียนเข้าใจ และได้ความรู้ว่า ทำ ไม่ประเทศสยาม จึงตั้งมัน เป็นชาติบ้านเมืองที่สำคัญ ขึ้นได้ เพื่อจะได้ผลสำเร็จ ทั้งที่กล่าวไว้โดยความมุ่ง หมายในการสอน ขย่า ให้หนักแน่น เบื้องหน้าเพราะ ต้องใช้ความจำมาก นัก

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ ให้ สอน วิชา นี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
การ วัค าชีว	เพื่อให้เป็นผู้รู้จักปฏิบัติ ตน ให้ ได้ ความ สำ ภาว แห่งร่างกาย และรักษาชี วิตให้เป็นไปโดยสุขสันต์ การ ฝึก สอน วิชา นี้ ไม่ ใช่ แต่เพียง ให้ รู้ ไว้ เท่า นั้น ต้องให้ ปฏิบัติ จึงจะ เป็นประโยชน์แก่ตน และ ต้อง หัด ให้ เคย ไป เสีย แต่เล็ก	ก. ให้รู้จักสิ่งจำเป็น สำ หรับเลี้ยงร่างกาย ได้แก่ อาหาร ที่ เวาบริโภคน ภา ภาค ที่ เวา หาย ใจ การ ออกกำลังกายสำหรับรักษาความ ปกติของร่างกาย และ ประพฤติดน แต่ ใน ทาง ที่ เป็น คุณ แก่ ร่าง กาย และ ปราศจากโทษ ข. ให้รักษาความ สอาด ในการกินอยู่ตลอดจนเครื่อง ใช้และเย้าเรือนที่อาศัยนั้น

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ ให้สอน วิชา นี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
		ค. ให้รู้จักส่วนของ ร่างกายบางอย่างที่สำคัญ เช่น ตับ ปอด หัวใจ เลือด และเนื้อเปื่อยตัน ว่ามีหน้าที่อย่างไร พอเป็น เครื่องช่วยให้ปฏิบัติ ร่างกาย ถูกต้อง
๖ วาดเขียน	เพื่อฝึกความ สังเกตและให้รู้จักแสดง ความสังเกต ของ ตน ด้วยรูป เขียน	หัดเขียน รูปจากแบบ และของจริง ให้เหมาะ แก่ความถนัดของเด็ก และให้ยากขึ้น เป็นลำดับ
๗ วิชาลูกเสือ	เพื่อให้เกิดฝีมือและความรู้ใน กิจ ธุระ สามัญซึ่งทุกคน ควร รู้ สำหรับ จะ ได้ รักษา ตัว ให้รอด พ้น จากอันตราย และ ความยากลำบาก	หัด วิชาลูกเสือ ให้เกิด ฝีมือ และ ความ ว่องไว ไหวพริบดังนี้ คือ ๑ การ ปฏิบัติ เลี้ยง ตน เช่น หุงต้มอาหาร เย็บชุด

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชา	รายการที่ ต้องสอน
	แตกต่างกัน เมื่อ ถึงคราวที่ เข้าที่ กันดาร	เครื่องนุ่งห่ม ทำ ที่ พักอา ครัย สำหรับตนเองใน ที่กัน ดาร เป็นต้น ๒ ช่วยเหลือผู้อื่น ให้ใน อันตราย เช่น เมื่อถูกขโมย เจ็บหรือตกน้ำ เป็นต้น ๓ ให้ความรู้ในการเดินทาง และสำรวจทาง ไม่หลงทาง ในเวลา แปรกต่าง ๆ ฯลฯ ๔ หักถูกเสียให้ สามารถ ตอบโต้ได้ ความ หลีก หลุม ลูกเสีย ๕ ผัก ชีวม กำล้าง กาย ลูกเสียให้ บริบูรณ์แข็งแรง ตามความเจริญแห่งวัยโดย

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้ออน วิชา นี้	รายการ ที่ ต้องสอน
วิชาวิสามานัญ ๘ วิชาหา เลี้ยงชีพ ก หัตถกรรม ข. กลีกรรม ค. พณิช กรรม	เพื่อให้ นักเรียน ทุกคน เมื่อออกจาก โรงเรียนแล้ว มีวิชาหาเลี้ยงชีพ ในทาง ใด ทางหนึ่ง เหมาะแก่ คุณานุรูป และ ท้องที่ที่ ตน อยู่ ถ้า เป็นทำเล ที่มี หัตถกรรม ก็ ให้มี ความ รู้ในทางหัตถกรรม ถ้า เป็นทำเล ที่ เหมาะแก่ กลี กรรมก็ปลูกความรักในสวน นี้ ให้เกิดขึ้น ใน นักเรียน	ให้ มี การ หัด ระเบียบ แวด ตัดกาย ยิมนาสติกส์ และ การ เล่น ที่ เปน ประ โยชน์ ต่าง ๆ ให้ มีความ รู้พอ หาเลี้ยง ชีพได้ ในวิชา นี้ ให้ มี ความ รู้ ใน การ เพาะ ปลูก เหมาะแก่ ทำเล ที่ ตน อยู่ วิชา นี้ สำหรับ โรงเรียน นอก เมือง ให้ มี ความ รู้ ใน การ ค้า ขายอย่างง่าย ๆ รู้จัก ทำ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ ให้สอนวิชานี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
	ทุกคน และให้มีความรู้ พอทำได้ พอใช้ เพื่อว่า เมื่อนักเรียน ออกจากโรง เรียน แล้วจะได้ พอ ใจที่ จะหาเลี้ยงชีพทางนั้น และ พอทำได้ดี ถ้า เปน ทำเลที่ราษฎร หาเลี้ยงชีพ ในทางพาณิชย์กรรม ก็ให้ มีความรู้ และ รัก ใน ทาง นั้น ใน ๓ ประเภทนี้ ให้ เลือกเอาประเภทใด ประ เภทหนึ่ง แต่อย่าง เดียว	บางวิชา อย่างง่าย ๆ

การเลือกวิชาสอน เมื่อมีเวลาเหลือ ก็ยกไป
เพิ่มเติมทางวิชาอื่น ๆ ได้

(๒) วิชาที่ไม่บังคับให้สอน ยอมให้

เลือกสอนได้ตามสามารถ

๑ วิทยา

ความมุ่งหมาย คือ จะทำให้เด็กรู้จักสังเกต
สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอยู่และแปรไป โดยธรรมดา ให้
เกิดความเข้าใจได้ในการที่จะสังเกตดูสิ่งของและ
เครื่องใช้รอบข้าง ตรวจดูให้เข้าใจวิธีที่สิ่งนั้น ๆ
เกิดขึ้นและแปรไปเอง หรือที่คนเราดัดแปลงเปลี่ยน
แปรไป ให้เห็นว่าสิ่งเหล่านั้นเกี่ยวข้องด้วยเรา
อย่างไร ถ้าหยิบดูทำถูกก็ย่อมเกิดประโยชน์แก่
มนุษย์ ถ้ารู้ไม่ถึงหยิบผิดทำผิดก็อาจให้เป็นเหตุ
อันตรายได้

วิธีสอนนั้น คือ ให้เลือกสอนด้วยสัตว์บ้าง
พืชบ้าง วัตถุบ้าง ส่วนแต่เขาของจริงมาสอน เช่น
การเรียนจากธรรมชาติ รวมไม่ต่ำกว่า ๒๐ อย่าง

หัดให้ ใช้คำสั่งเกิดและหัด ความ คิดให้ คิด แล้ว
ถามให้ตอบ ตาม ความ สั่งเกิด และ ความ คิด ให้
เห็น ว่ามี ความ รู้ เกิด ขึ้น ใหม่ ใน สิ่ง นั้น ๆ

๒ ขับร้อง

ความ มุ่ง หมายถึง คือ จะให้ ได้ ประโยชน์ ของ
ทำใจให้เบิกบาน เพราะใจ บ่ม แปร ใหญ่ แ่ง ถึง การ
ทั้ง ปวง ถ้าใจ มัวมัวแต่ ไม่ ผ่องใส จะ ประสพ การ
อันใดก็ยากที่จะให้ ได้ ได้ เหตุ นั้น การ ขับ ร้อง จึง
ควรฝึกหัดไว้ ใช้เป็น เครื่อง ฟอกล้าง ใจ ให้ สว่างใส
ที่ อย่างหนึ่ง กับฝึกหัด ให้ รู้ จัก รู้ ความ เป่า เป้ง และ
ไฟ เพราะ ด้วย

วิธีสอน คือ หัด ร้อง เพลง เพราะ ง่าย ๆ พอที่
สอนได้ เช่น บท ดอก สร้อย เป็นต้น

หมายเหตุ

การ สอบไล่ ใน ส่วน วิชา ที่ บังคับ จะ สอบ ให้
คะแนน เรียง ตัว แต่ ส่วน วิชา ที่ ไม่ บังคับ จะ สอบ
ให้ คะแนน เทียบ ส่วน ร้อย รวม ทั้ง ขึ้น

อัตราเวลาเรียนชั้นประถมศึกษา (ชาย)
กำหนดไว้พอให้เป็นทาง สำหรับให้ผ่อนผันสัณยว
ได้ด้วยได้อนุญาต ของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวน ชั่วโมง ที่ ต้อง เรียน ใน รอบ วิชาหนึ่ง				
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
จรรยา	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
ภาษาไทย	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐	๑๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
เลข	๖.๐๐	๖.๐๐	๕.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
ความรู้เรื่องเมืองไทย	๓.๐๐	๓.๐๐	๒.๐๐		
การ รักษา ตัว	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐		
วาด เขียน	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
วิชา ลูกเสือ	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
หัตถกรรม	วิชา หัตถกรรม อาชีพ		๒.๐๐	๑๘.๐๐	๑๘.๐๐
กสิกรรม					
พาณิชย์การ					
รวม เวลา	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐

ลวด คำนมัสการ สรรเสริญพระบารมี ประชุม
สั่งสอน และวิชาอื่น ๆ ที่ไม่ได้บังคับให้สอน ใช้
เวลาเป็นครึ่งครา

การฝึกหัดลูกเสือที่ต้องไปหัด หรือ แรม คีน ที่
อื่น ๆ ให้เป็น เวลาพิเศษ นอก ตาราง สอน และ
ควร งด การ แรม คีน เช่น นี้ ใน ฤดูฝน

หลักสูตร ปรระถม คักษา (หญง)
ล่ำหรับ แ่ง เรยน ๓ บั

วศ	รายการ ที่ต้อง สอน
๑ วศ สามัญ	อย่าง เดียว กัน กับ หลักสูตร ปรระถม คักษา (ชาย) - เว้น แ่ วศ ดูกเลอ นั้น ใหเลอ สอน แ่ เฉพาะ ที่ สสมควร แก่หญง
๒ วศ วศสามัญ	ใหเลอ วศ อย่าง หนึ่ง ซ่ง เปน ทาง ดนัค ของหญงเช่น เย็บ บัก ถัก ร้อย หรือ การ ฝมือ อื่น ๆ

อัตราเวลาเรียน ชั้น ประถม ศึกษา (หญิง)
กำหนดไว้พอให้เป็น ทาง สำหรับให้ ผ่อนผัน
สั้นยาวได้ ด้วยได้ อนุญาต ของ เจ้า พนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบวันหนึ่ง		
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
จรรยา	๑.๐๐	๑.๓๐	๑.๓๐
ภาษาไทย	๔.๓๐	๔.๐๐	๔.๐๐
เลข	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
ความรู้เรื่อง เมืองไทย	๒.๑๕	๒.๑๕	๒.๒๐
การ รักษาตัว	๑.๓๐	๑.๓๐	๒.๒๐
วาด เขียน	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
วิชาวิสามัญ	๓.๔๕	๓.๔๕	๔.๓๐
รวมเวลา	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐

สวดคำนมัสการ สรรเสริญพระบารมี ประชุม
สั่งสอน ขับ ร้อง และดนตรี กับ ส่วน ของ วิชาลูกเสือ
เช่น หัด แกว และ ตัดกาย ใช้เวลา นอก อัตรา

หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย)
สำหรับ^๑ แบ่งเรียน^๒ เฉพาะ ๓^๓ ปี^๔ ตอนต้น

(ก) วิชาที่บังคับให้สอน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ ^๑ ให้สอนวิชา ^๒ นี้	รายการ ^๓ ที่ต้องสอน
๑ วรรณคดี	ให้เป็น การ ถ่อม เกลียด สันดาน อหิชา ตรีภย ใจคอ ผิวกัดให้ ^๑ ได้ รูปสมควรแก่ ^๒ ถานะที่จะเป็นผู้มี ^๓ ความรู้ ดีกว่าคนชั้น ^๔ สามัญ	สอนตามแนวประถมศึกษา แต่ให้ละเอียดยิ่งขึ้น ให้ ^๑ เป็นผู้มีความ ^๒ จิต ^๓ รู้ผิด ชอบ ชั่ว ^๔ ดี ^๕ รู้ ^๖ สิ่ง ^๗ ควร ^๘ ประพฤติ ^๙ และไม่ ^{๑๐} ควร ^{๑๑} ประพฤติ ^{๑๒} รู้ ^{๑๓} คิด ^{๑๔} รู้ ^{๑๕} ธรรม และให้พยายาม ^{๑๖} ปฏิบัติกายวาจาใจตน ให้ ^{๑๗} เป็น ^{๑๘} คน ^{๑๙} อยู่ ^{๒๐} ใน ^{๒๑} ศีล ^{๒๒} ใน ^{๒๓} ธรรม ^{๒๔} ที่ชอบ ^{๒๕} ทั้งที่เป็น ^{๒๖} ธรรม ^{๒๗} มูล ^{๒๘} ดำ ^{๒๙} หรับตนและสำหรับ ^{๓๐} เกี่ยว ^{๓๑} ข้อง ^{๓๒}

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ได้สอนวิชา	รายการที่สอน
		ด้วยผู้อื่นทั่วไป ความรัก ชาติภูมิและความจงรักภักดี ต่อ พระ มหา กษัตริย์ เปน ข้อสำคัญที่จะ ต้องให้ฝังมั่น อยู่ในสันดาน ของเด็กด้วย การฝึกหัดให้ประพฤติได้ ที่สาม ที่ เวียน รุ่งนี้ เปน ข้อ ใหญ่ ถ้าสักแต่รู้แต่ไม่ ประพฤติ หรือประพฤติไม่ ได้ ก็ยังใช้ไม่ได้ วิธี สอน ให้ สอน ด้วยวิธี ของ ลูกเสือ คือให้ทำจริงๆ มี ผู้กำกับ กับ ผิดชอบ ความ คุมกันเปนกองเปนหมู่ ใช้ แผ่นทองและ หนังสือวน เปน เครื่อง รางวัล และ ลงโทษ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ ให้สอนวิชานี้	รายการ ที่ต้องสอน
๒(ก) ภาษา ไทย	เพื่อให้ รู้จักภาษาไทยที่ ใช้กันอย่างสามัญถูกต้อง ให้สามารถแสดงความนึก ของ คน เป็น ภาษาง่าย ๆ ให้ผู้อื่น เข้าใจ ได้ ชัด ทั้ง พูดและเขียน กับให้วิชา หนังสือ ที่ ได้ เรียน แล้ว นี้ เป็น หนทาง สำหรับ ผู้ฝึกฝน ปัญญา ความ รู้ ให้แตก ฉาน โดยถือเอาหนังสือ เป็น ครู สืบไป	มีความ รู้ ภาษาไทย เป็น อย่างพอใช้ สามารถพูด หรือแต่งหนังสือ แสดงความ คิด ของ คนได้ อย่างถูกต้อง ตาม นิยม ของภาษา หนังสือ อย่างสามัญ ให้ผู้อื่น เข้า ใจ ได้ ชัดเจน การ แสดง ความ เข้า ใจ ของ คน เช่น นี้ จะ แสดง แต่ ใจ ความ หรือ แสดงเป็น อย่างย่ออย่างสังเขป มาก น้อย เพียงใด ตามแต่ความ ต้อง การ หรือ จะ แสดง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชา	รายการที่ต้องสอน
		ให้ เป็น อย่าง ละเอียด ดี ถ้วน ก็ ได้ ความซึ่งเป็น สัง เชป อยู่แล้ว จะ ขยาย ให้ละเอียดถ้วนขึ้น หรือ ความ ซึ่ง ละเอียด อยู่แล้ว จะย่อ ลง เอา แต่ใจ ความ ยาว สั้น เพียงใด ตาม ต้อง การ ก็ให้ทำได้ (คือย่อ ความได้) แต่ จดหมาย สามัญ ทั้ง ส่วนตัวและส่วนการทำงานได้

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
		การเขียนให้สะอาดและ ไม่ผิด หรือ ตกหล่น และ แตก ฉาย มีก ขวขง ก ให้งาม ให้ใช้แบบสอนอ่านเลือก ชุดที่เหมาะสมแก่ชั้น ชั้น เจ้า พนักงานใต้ ตรวจ และ อนุ ญาติแล้ว ไม่น้อยกว่าปี ละ ๒ เล่ม ให้เป็นหนังสือ เรื่อง ชนิด จินตกรรม นิพนธ์ บ้าง การอ่านนั้นให้หัด ทั้งอ่านในใจ และ อ่าน ดัง อย่าง พูดให้ คนอื่นฟัง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ได้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๔ ภูมิศาสตร์ และพงษาว ดาร	ให้มีความรู้เรื่องบ้าน เมืองของตัวเอง เมืองโลก และมนุษย์ต่าง ๆ ชาติ พอ เป็น เลา ๆ เพื่อ ประ กอบ	ได้ยว เทียบ ส่วนร้อย และ วิธี คิด คอกเบี้ยอย่างง่าย ๆ เสนา หน้า ไม้ อย่างง่าย ๆ ทำ บัญชี การ ค้า ขาย อย่าง ง่าย ๆ คือ บัญชีงับ เดือน บัญชี ราย วัน บัญชี รับ และ ส่ง ถึง ของ กับใบสำคัญ เก็บเงิน ให้ รู้จักคิดเนื้อที่ ของรูป สี่เหลี่ยม อย่างง่าย ๆ ก. <u>ภูมิศาสตร์</u> ๑ ให้ รู้ เรื่อง โลก ตาม แนว ใน ตอนอ่านภูมิศาสตร์ เล่ม ๑ เล่ม ๒ กับรู้ภูมิศาสตร์

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้ สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
	ความคิด และ ความ รู้ ให้ กว้างขวางขึ้น กับให้รู้ว่ ประเทศ สยาม เกี่ยว ข้อง ด้วยประเทศอื่น ๆ อย่างไร เพื่อ ให้ เกิด ความ รักชาติ และปรารถนา ที่จะนำรุ่งบ้าน เมืองของตน	โลก เพียง ดู แผนที่ เข้าใจ ซึ่ง ประเทศสำคัญ ๆ กับทะเล และมหาสมุทร ต่างๆ ในแผนที่ ที่โลกได้ถูก และทราบว่า ประเทศ ไทเน เปน ชาติ ภูมิ ของ คน ชาติ ไท มี สำคัญ อย่างไร เลือกลงแต่ประ เทศ ที่ สำคัญ ๆ ทั่วโลก ๓ ภูมิศาสตร์ สยาม โดย ละเอียด จำ แผนที่ สยาม ได้ แบ่งมณฑลถูก รู้ที่ตั้ง ศาลารัฐบาล ประจำ มณฑล ทางรถไฟ แม่น้ำ ลำคลอง ภูเขาที่สำคัญ ๆ ผังทะเล

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ ต้องสอน
		คนชาตินี้ ๆ เป็น อย่างไร มีสำคัญ เกี่ยว ข้อง ใน ทาง ค้า ขายติด ต่อ กับ ประเทศ เรา อย่างไร ข. <u>พงศาวดาร</u> ๑ สกนตั้งเขปพงษาวตกร ของชาติไทย และวิธปกครอง บ้านเมือง ตาม แนวที่ กล่าวแล้วใน หลัก สูตร ประ ถม แต่ให้ละเอียด ขึ้น ๒ ให้รู้เรื่องบ้าน เมือง ของประเทศใกล้เคียงที่เรียน แล้วในภูมิศาสตร์ กับรู้วิธี การปกครอง ของเขาด้วย

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๕. วิทยา	เพื่อหัดให้สังเกตสิ่งที่เกิด แต่ธรรมชาติให้ทราบว่าเกี่ยว ข้องด้วยชีวิตมนุษย์ อย่าง ไร คือถ้า ประกอบใช้ให้ ถูกก็ ได้ประโยชน์ และ บางสิ่งถ้าไม่รู้ถึงก็อาจให้ เป็นอันตรายได้ ข้อสำคัญ จะ ต้องหัด ให้มี ความ สัม เกตุขึ้นสำหรับจะได้แสวง หาประโยชน์และ ความสุข กาย ต่อไป	ให้สอนคู่ชวิทยา ตามแนว ที่ได้ เรียบรมาแล้วแต่ชั้นประ ถมศึกษา แต่ให้ ขยายให้ ละเอียด ยิ่ง ขึ้น ให้ ได้ ความเข้าใจที่ขึ้น สอนธรรม ตา วิทยาเรื่องสัตว์ ต้นไม้ ธาตุ และอาการต่างๆ เช่น ฝนตก พายุร้อง น้ำกลายเป นไอน้ำ กลาย เปนน้ำ ฯลฯ ซึ่งเป็นเองตามธรรมชาติ ถ้า หัด เปนบัจจัยให้เกิดความ สังเกตและความคิดต่อไปใน ภายหน้า กับสอนสิ่งซึ่งคน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้สอนวิชา นี้	รายการที่ ต้องสอน
๖ วาดเขียน	ให้เกิดความพิศวง ในรูป อะไร ผ่านตาให้ ชื่อว่าเห็น อยู่เสมอ ให้ เกิด ความ	คิด ตบ แต่ง ทำขึ้น จากของ ธรรมชาติ สำหรับประโยชน์ที่ ได้ เป็นอาหารเป็นเครื่องใช้ และเป็นสินค้า วิธีสอนให้สอนอย่างเรียน จาก ธรรมชาติ และ ห้าม ไม่ให้ นักเรียน เรียน จาก แบบเรียนบทเรียน ด้วย ของ เพราะจะ ขาดความ คิด และ ความ สัก เกต สิ่ง ทั้ง หลาย ตาม ที่เป็น จริง ให้ เขียนถ่ายรูป ของ จริง ต่าง ๆ เช่น ใบไม้ เครื่องใช้ เป็น ต้นที่ง่าย ๆ หัดระบายสี ด้วย

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอน วิชา	รายการที่ ต้องสอน
วิชาลูกเสือ	สังเกต ในการเขียนรูปได้ ถูกต้อง ตามของจริง กับ ให้มี สันตทานรักความงาม ความ สอาด และความเปนระเบียบเรียบร้อย เหมือนในประถมศึกษ	ก็ได้ ใช้เส้นดิน สอตำ หรือ หมึก หรือ ภูกัน แล้ว แต่ ถนัด ห้าม ไม่ ให้ฝึกสอน ด้วยวิธี ลอกคั้จากรูปเขียน เพราะ จะ ขาด ความ สังเกต รูปจริง และภายหลังจะ เขียน ของ จริงไม่ได้ ในการสอนวิชานี้ ต้องดีคือ ว่า ความสอาดและความ สังเกตเทียบเคียง เป้นสำคัญ ข้อ ใหญ่แต่ต้น จนปลาย หัตถ์ทำนองเดียวกัน กับ ที่ กล่าวไว้ ใน ประถม ศึกษา แต่ให้ ได้ ความว่องไวไวโหว่ พริบตี ยิ่งขึ้น

(๒) วิชาที่ไม่บังคับให้สอน ยอม

ให้เลือกสอนได้ตามสามารถ

ชัยร้อง ความมุ่งหมายคือ จะ ให้ ได้ ประโยชน์ทางทำใจ
และดนตรี ให้เบิกบาน เพราะใจย่อมเป็นใหญ่แห่งกิจการทั้งปวง
ถ้าใจมีวัณท์ ไม่ ผ่องใส จะ ประกอบ กิจ การ อันใด
ก็ยากที่จะให้ได้ดีได้ การ ชัยร้อง และดนตรีเป็นเครื่อง
ฟอกล้างใจให้สะอาดดี ได้อย่างหนึ่ง กับ เป็นเครื่อง
ชวนให้ รักความประณีต ความงามความไพเราะด้วย

การ สอน นั้น ให้ หัด ร้องเพลง เพราะ ๗ เช่น
เพลง ๒ ชั้นหรือ ๓ ชั้น เป็นต้น แต่ห้ามไม่ให้ ไซ้บทหรือซึ่ง
แสดงในทางจรรยาของเด็ก จะ หักดนตรีด้วยได้ ก็ ยิ่งดี

วิธีสอน นั้น จะ สอน ด้วย ความจำหรือด้วยโน้ต
ก็แล้ว แต่สามารถจะทำได้

วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอน
ข.	ในพื้นโลก รูปแสดง กำลัง แม่เหล็ก ทาง กำลัง ความ ดึง ของ แม่เหล็ก เครื่อง วัด ก แม่เหล็ก <u>ไฟฟ้า</u> (ก) วิชาไฟฟ้า คอน ตัก เตอร์ อินดักเตอร์ เครื่องซึ่งเกิดแต่ฟลักซ์ อิน ที่เก็บไฟฟ้า (ข) แรงไฟฟ้า หม้อ ไฟฟ้า เดี่ยว (เช่น ของ โวลตา ของ แคแมด ของ โ ของ คลอง เซ และ อย่าง ใช้ ไบโครเมต) แ เตอร์ การ ระวัง ไม่ ให้ ไฟฟ้า ทำ อันตราย เคร แรง ของ กำลังไฟฟ้า การ ทาน แรง กฎ ร โอมส์ วัตต์ โวลต์ โวลต์บิรท์ การ ที่ กำลังไฟฟ้า ให้ร้อนได้ (ค) ประโยชน์ หรือ วิธี ทำ เ ไปนั้ แคลวาโนมิเตอร์ อีเลกโตรแมคเนต กระ ไฟฟ้า การ แยก อาตุ ด้วย ไฟฟ้า

วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอน
ข. <u>การพยาบาล</u> <u>บาล</u> <u>และ การ</u> <u>ปฏิบัติ</u>	ให้รู้หลัก ของ การ พยาบาลไข้ การ พัก ฟุ่ม อุ่ม ชุ เลียง รักษา เด็ก และ การ ปฏิบัติ ผู้ใหญ่ วิธี สอน ต้อง เจือ ด้วย ธรรม ศุขวิทยา และ วิชา รักษาไข้เจ็บบ้างเล็กน้อย เช่นกับทางธรรม บิฑามารดา และ สามี เป็น ผู้มี คุณ เมื่อ เจ็บ ไข้ ต้อง อูล่าห์ พยา บาล ต้อง อด ความ ลำบาก ยาก เหนื่อย การ พยาบาล ต้อง รู้ เวลา รู้ อาการ ไม่ ใช้อย่า ผิด ด้วย เลิน เล่อ หรือ ด้วย นอก คำ สั่ง ของ ผู้รู้
ค. <u>การทำกับ</u> <u>เข้าของกิน</u>	ให้ทำ กับ เข้า ของ กิน สำหรับ เวลา ปรกติ เปน รู้ ผ่อนผัน ไม่ ให้ เปลือง ไม่มี สาด เสีย เท เสีย

สวดคำนมัสการ สรรเสริญ พระบารมี ประชุม
สังฆสน ชัย ร้องและดนตรี กับ ส่วน ของ วิชา ลูกเสือ
เช่น หัก แฉ และ ตัด กาย ใช้ เวลา นอก อัตรา

เวลา สอน ภาษาอังกฤษ นั้น จะ ให้ มี มาก น้อย
เท่าไร สุด แต่ แต่ ความ ต้อง การ หรือ จะ ไม่ สอน
เลย ก็ได้ ถ้า จะ สอน การ เวียน ด้วย ต้อง ลด หย่อน
วิชา อื่น ๆ ลง บ้าง

หลักสูตรมัธยมศึกษา (ชาย)
สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปีตอนกลาง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ ให้สอนวิชานี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
๑ จรรยา	ให้เป็น การ กล่อมเกล่า สันดานอหิยาครยใจคอ ให้ ต้องด้วยลักษณะ เลี้ยงยัง ชั้น ผูกหัดให้ ไตรป สม คว แก่ ฉานะ ที่จะเป้น ผู้มี ความรู้ ตักว่าคนสามัญ	ทำนองเดียวกับ ประถม ศึกษา แต่ ให้เป้น ผู้มี นิสัยสันดานประณีตยิ่ง ขึ้น ให้มี ความรู้ กว้างขวาง ขึ้น ความ ประพฤติ กิ ย่อมให้ ตี ยิ่งขึ้นเป้นลำดับด้วย เพราะ ไม่ สักแต่ ว่าให้ เรียบรู้ไว้ ฝ่ายเดียวเท่านั้น
๒(ก) ภาษา ไทย	ให้เป็นผู้ คำนึง เคยกับหนังสือ สำคัญ ๆ อันเป้นสมบัติ หนังสือของ ชาติ ได้ อ่าน มาก รักการอ่าน และการ บำรุง สมบัติ หนังสือ เป้น ผู้สะสม หนังสือ ดี ๆ ทั้ง	ให้รู้ภาษาไทยเป้นอย่าง พอใช้ ตาม หัว ข้อ ต่อ ไปนี้ ก. <u>อ่าน</u> ใช้หนังสืออ่าน เป้น ชุด ๆ ไม่ น้อย กว่า ปี ละ ๓ เล่ม ให้เป้นหนังสือ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ ต้องสอน
	สามารถแสดงความนึกของ ตนบอกเป็นภาษา ทั้งพูด และเขียนได้ชัดเจนถูกต้อง คล่อง แคล้ว	โคลงฉันท์กวีพจน์ กลอน บ้าง ร้อยแก้ว บ้าง ซึ่งเจ้าพนักงาน งานได้ อนุญาต แล้ว ให้ รู้จัก และ ความ ใน หนังสือ อ่าน นั้น ตลอดจน นอก จาก นี้ ต้องเป็นผู้ ได้อ่านหนังสือ ห้องสมุดมาก รวม ทั้ง หนังสือ เขียน อย่าง วิธี ไบ รอน ด้วย การอ่าน นั้น ให้ หัดทั้งอ่านในใจ และอ่าน ดัง อย่างพูด ให้ผู้อื่น ฟัง ข. <u>เขียน</u> เขียนตามบอก ความ ยาก ง่าย พอ ปาน กัน กัน หนังสือ อ่าน ถาย มี

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการ ที่ต้องสอน
		เรียบ เร็ว และ อ่าน ง่าย ค. <u>แต่ง และ ไวยากรณ์</u> เรียง ความ เรียง ล้น ๆ ย่อ ความ เรียง ซึ่ง เงื่อน ความ ไม่ ชับ ช้อน นึก แต่ง จด หมาย รู้หลัก ไวยากรณ์ แยก ประโยค แยก คำ ได้ ถูก ต้อง เขียน หนังสือ ไม่ ผิด ไวยากรณ์ ง. <u>คัด</u> คัดจดหมาย บัญชี หรืออื่น ๆ ซึ่ง ยาก เล่ม กัน ให้ เขียน ได้ ทั้ง ตัว บรรจง และ หวัด เกม บรรจง และ เขียน ได้ ทั้ง มี บรรทัด

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอน วิชา	รายการที่ ต้องสอน
(ข) ภาษา อังกฤษ	ให้ เรียน รู้พอใช้ เป็น ประโยชน์ได้บ้าง กับ ให้ เป็น ทน ทาง สำหรับ เรียนเพิ่มเติมต่อไปด้วย การพูดถือเอาเป็นสำคัญ ข้อใหญ่	และไม่มี บรรทัด ให้ เวียน และงาม การพูดและความ พอใจ ใน สมบัติ หนึ่งลือนั้น ใน เวลาสอบ ได้ ให้ มี สอบ ถามปากเปล่า ด้วย ให้ มีความ รู้ภาษา อังกฤษ ทั้ง เขียนและ พูด ก. <u>อ่าน</u> ใช้ หนังสือ อ่าน ที่ เหมาะไม่ น้อยกว่า ปี ละ ๒ เล่ม ซึ่ง เจ้า พนักงาน ได้ อนุญาต แล้ว ให้ เข้าใจ ความ ที่ อ่าน และ แปลง คำยากเป็นคำง่ายในภาษา นั้น เอง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้สอน วิชา	รายการ ที่ต้อง ถอน
		ข. <u>เขียน และ แปล</u> แปล ไทยเป็นภาษาอังกฤษ เป็นไทย ยาก ง่าย เสมอ หนังสืออ่าน ทั้งปากเปล่าและเขียน กับ ให้เขียนตามบอกยากง่าย เสมอ หนังสือ อ่าน ได้ ถูก ต้อง เขียนได้ เรียบและงาม ค. <u>แต่ง</u> แต่ง เรื่อง หรือ แต่ง จร.หมาย ง. <u>พูด</u> ให้มีความชำนาญ พอ ที่ จะ สนทนา กับ ครู ใน เรื่อง ต่าง ๆ ถือ เอา การ พูด ชัด และ พูดไม่ ผิด ไวยากรณ์ เป็น ข้อ สำคัญ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้ สอน วิชา นี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
(ค) ภาษา เยอรมันหรือ ฝรั่งเศส	ให้รู้พอใช้เป็นประโยชน์ ได้บ้าง กับให้เป็นหนทาง สำหรับเรียนเพิ่มเติมต่อไป ด้วย	หมายเหตุ การสอน ภาษา อังกฤษ ทั้ง หมุด นี้ ให้พยายาม สอน ด้วย เรื่อง คือให้ หัด อ่าน ออกเสียง และให้ หัดพูดมาก ๆ หรืออีกนัยหนึ่ง ว่า ให้สอนทางหูให้มาก ๆ อย่า สอน แต่ทางตาทางเดียว ห้ามไม่ให้ สอน ไวยากรณ์ มากกว่า จำ เปน ก. อ่าน ข. เขียน และ แปล ค. แต่ง และ พูด ให้ ได้ สัม แก่ เวลา ที่เรียน วิชา นี้ ๓ คำนวน วิธี ให้ เปน การ หัก ความ คิด ประ กอบ เหตุผล ให้ เปน ก. เลข เศษสิบ และ เศษ ส่วน มาตรา สิบ วิธี แยก

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ได้เรียนวิชานี้	รายการ ที่ต้องเรียน
	เครื่องมือสำหรับ การเรียน วิทยาศาสตร์ หรือ วิชา พิ เศษ ชั้นสูง กับ ให้ ประ โยชน์ ในชีวิต การ กระทำต่อไปภายหลัง	เปลี่ยนเงินค่าแปะตัว กับ เงิน ค่าสาม เดือน ส่วน วิชา คณิต ศาสตร์ ชั้นสูง คณิตศาสตร์ อย่างง่าย ได้ทำใบและภาพ คุณ วิถีชีวิต อย่างง่าย ๆ บัญญัติในวิชา คณิตศาสตร์ เรขาคณิต ไปยังชั้น กรณ การ บัญชี ตาม แผน มัธยม ชาย ตอนต้น แต่ยากขึ้น ข. แผนเลขชั้น รูปเส้นตรง รูปกลม รูปเหลี่ยม ลูกบาศ ค. พีชคณิต แคลคูลัส ค.ร.น. ห.ร.ม. อีควชัน ถึงควอ.เทรติก กับ โจทย์ ใน วิธีที่ได้เรียนมาแล้ว ให้รู้ จัก แกะ เฉลย ส่วน อย่างยาก ให้ เฟื่องง่าย กรณ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการ ที่ ต้อง ถอน
	เพียงใกล้ ๆ กัน ๆ กับให้ เป็น เครื่อง อุดหนุน ให้ เกิด ความรักชาติ และ ความ ปรารถนา ที่ จะ บำรุง ชาติ บ้าน เมือง	๒ ทวีปต่อไปนี้ให้รู้ ละเอียด มาก และ น้อย ตาม ลำดับ ที่ ออก ชื่อ ก่อน และ หลัง (ก) ทวีป เอเชีย (ข) ทวีป ยุโรป (ค) ทวีป อื่น ๆ ข้อ ที่ จะ ต้อง เข้าใจ ไล่ เป็น พิเศษ นั้น คือ การอ่านแผนที่ คล่อง จำ แฉก ที่ได้ ลักษณะ ของ ภูมิ ประ เทศ ฝั่ง ทะเล ลม สาย น้ำ ใน ทะเล ฝน ตก มาก และ น้อย อากาศ ร้อนหนาว การ เพาะ ปลูก การ ทำ มา หากิน ของ ชาว เมือง และ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ได้สอนวิชานั้น	รายการที่จัดสอน
		เรื่องราวที่สำคัญ ๆ อัน เกี่ยวด้วย คน ชาตินั้นเมือง นั้น ๓ พระยาพิชัยกับบิوار กลางวันกลางคืน น้ำขึ้น น้ำลง น้ำมากน้ำน้อย ฤดูแล้ง สุริยุปราคา จันทร ุปราคา ลม และ กระแสน้ำ ตองจืดจืด แลตืดจืด ข. พงษาวดาร ๑ พงษาวดาร สยาม ๒ พงษาวดาร โลก โดย ย่อๆ เพียงให้รู้ว่า ประเทศ และชาติที่สำคัญอันได้ตั้งตัว

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ได้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
		ซึ่งมีความเจริญแล้ว และ กลับเสื่อมลง หรือคงอยู่ อย่างไร ความเจริญของ ชาติใหม่ๆ ในตะวันตกสมัย ปัจจุบัน และความแผ้วถาง แห่งความเจริญนี้มายังแถบ ตะวันออก สอนทวีปเอเชีย โดยพิศดาร การสอนพงษาวดารจะต้อง ให้ได้ประโยชน์ในทาง ประกอบเหตุผล สังเกต เทียบเคียงความเป็นไปของ บ้านเมืองในอดีตปัจจุบันและ อนาคต

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้ สอน วิชา	รายการ ที่ต้อง สอน
๕ พืช ออกทวี	ให้รู้จักประเภทและลักษณะ อาการแห่งธรรมชาติ รู้เหตุ ผลที่ หากจะเป้นไป ตามธรรม ชาติ วิถี สำหรับประกอบให้ ใช้ ได้ประโยชน์และหลีกเลี่ยง ปราคาจากอันตราย มีสำคัญ ในสิ่งที่เกี่ยวข้อง ด้วยชีวิตมนุษย์ เป็น ต้น	ก. ธาตุวัตถุ ลักษณะต่าง ๆ คุณสมบัติ อย่างสามัญ ของ ธาตุ วัตถุที่ เป้น ก้อน และ ที่ ไม่ เป้น ก้อน ธาตุ วัตถุ ไม่ รู้จัก ลิ่น สุนัข อำนาง ความ ร้อน ทำ อะไร แก่ธาตุ วัตถุ ได้ บ้าง ข. อาการเปลี่ยน ของ ธาตุ ธาตุ แท้และ ธาตุ ประสม ค. อากาศหุ้มห่อโลก คุณสมบัติ ของ อากาศ วิถี ทำ และ วิถี ตู บารอมิเตอร์ ง. ความร้อนเย็น วิถี ทำ และ วิถี ตู เทอมอมิเตอร์

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ได้สอนวิชานี้	รายการ ที่ต้องสอน
		ฟ้าเร็น ฮัยด์ และ เซนติเกรต จ. โลกเป็นดาวพระเคราะห์ดวงหนึ่ง รูปของโลก อาการเคลื่อนไหวภายในโลก ภูเขาไฟ แผ่นดินไหว พ้นโลกนูนขึ้น และ ยุบลง ฉ. แม่เหล็ก อย่าง แท้และอย่าง ที่ทำขึ้น โลกเป็นแม่เหล็ก ทิศต่างๆ และวิธีทำทิศเหนือ ซ. อากาศร้อนหนาว คืออะไร เหตุที่ทำให้อากาศป่วนแปร ภูเขา เหตุที่ฝนตกมากและน้อย สม ความ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการ ที่ต้อง สอน
๖ คีรีระ ศาสตร์และ คุชวิทยา	เพื่อให้รู้จักบำรุงร่างกาย ให้พ้น จากโรคที่ไม่ควร จะ เป็น และให้รู้จักเลือกและ รักษาที่อยู่ให้สมควร เป็น ที่ให้เกิด สุข	อุณหภูมิ และความ เย็น ของ น้ำ ทะเลและแผ่นดิน สมทะเล และ สมบก กระแส น้ำใน มหาสมุทร การ ที่ กระแส น้ำใน มหาสมุทร อาจ แปร • อากาศให้เย็นเย็นได้ ก. อวัยวะ ทำระ • ปะระเย็บ กันอย่างไร หน้า ที่ของ อวัยวะ นั้น ๆ ข. กล้าม เนื้อ ทาง เดินของโลหิตและน้ำเหลือง การ หายใจ การ ย่อย อาหาร การ เคลื่อน ไหว ความรู้สึก และ เล...

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการ ที่ให้สอน วิชานี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
		ค. น้ำ กิน ชนิด ต่าง ๆ ที่มา ของ น้ำ เหล่า นี้ การ เก็บ น้ำ ความ ชุ่ม แฉก ของ น้ำ ใน ที่ ทำ รว น้ำ ไม่ บริสุทธิ์ โทษ ของ น้ำ ไม่ บริสุทธิ์ วิธี ทำ ให้ น้ำ บริสุทธิ์ ง. แสง อากาศ ฝน แสง แฉก อะไร มี คุณ สมบัติ อย่าง ไร สิ่ง ไฉไล ไฉด ใน อากาศ และ โทษ ของ สิ่ง ไฉไล ไฉด นั้น การ ระบาย ฝน จ. อรรม ภา และ ประโยชน์ ของ อาหาร บัญญัติ ของ การ บริโภค อาหาร การ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
		หุงต้ม โรค ที่อาจเกิดจาก อาหาร อาหาร ต่าง ๆ เครื่อง ต้ม ฉ. พื้น ดิน และ ท่าเล ที่จะ ปลูกบ้านเรือน การชำระ ของโสโครกใน บ้าน เรือน ช. สุขวิทยา สำหรับ ร่าง กาย ความ ประพฤติ, ความ สอาด การ ออก แรง การ พักผ่อน ซ. โรค ที่มี ตัว และ โรค ที่ ติด กัน ได้ เช่น อหิวาตก โรค และ ไข้ ทรมาน และ การ ป้อง กัน โรค เหล่า

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๗/แปรรูป กลพีลิกส์		การแยกคนเจ็บให้ห่างจาก คนที่ การฆ่าเชื้อโรค ญ. การช่วยคนที่ต้อง บาดเจ็บเล็กน้อยในปัจจุบัน ทันด่วน เช่นต้องบาดแผล ข้อ ข้น กระตุกหัก สลบ เป็นสฟ้าน ถูกไฟไหม้ ถูกยาพิษ ฯ ล ฯ (ให้สอนด้วยวิธีแปรรูป ติกถ) คือให้นักเรียน วัดเองและคิดเอง เบื้อง ต้นของวิชาที่จะสอนต่อไป ในมัธยมตอนปลายเสมอ เทียบตำรา เฮลิเมนตารี

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการ ที่ ต้อง สอน
๘ วิชา ทุก เลือ	เหมือนใน ประถม และ มัธยม ตอน ต้น	เขเนวราลไซแชนซ์ แต่ว่า ต้องเลือกตามความต้องการ หัต ให้ ได้ ความ รู้ และ ความ ว่องไว ไหว พริบ ที่ ยิ่ง ขึ้น ให้ มี การ แรม ค่าย มาก ขึ้น ตาม ที่ สมควร แก่ เด็ก ที่ เจริญ ขึ้น ทั้ง ส่วน อายุ และ ส่วน วิชา

หมายเหตุ

วิชา ชั้น ๕, ๖, ๗. ให้เลือก เอา แต่ วิชา เดียว
วิชา ที่ ไม่ บังคับ ให้ สอน และ วิธี สอน ได้ นั้น
แบบ เดียว กับ ที่ ว่า ไว้ ใน ชั้น ประถม (ขาย)

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนกลาง
กำหนดไว้เพื่อให้เป็นทาง สำหรับให้ผ่อนผัน
สัณยวได้ ด้วยได้ออนุญาต ของ เจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียน ในรายวิชานั้น		
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
จรรยา	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
ภาษาไทย	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
ภาษาต่างประเทศ	๗.๓๐	๗.๓๐	๗.๓๐
คำนวณ วิธี	๕.๐๐	๕.๐๐	๖.๐๐
ภูมิศาสตร์ กับ พงษาวตาร	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
วิทยาศาสตร์	๒.๐๐	๒.๐๐	๒.๐๐
วาท เขียน	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
วิชา สุกเสื่อ	๑.๓๐	๑.๓๐	๑.๓๐
รวม เวลา	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐

สวดคำนมัสการ สรรเสริญพระบารมี ประชุมสังฆสน ชัย
รังษ์ ทนตรี กับ การฝึกซ้อมในทางลูกเสือ ใช้เวลา นอก อัตรา

การ เรียน ภาษา ต่าง ประเทศ ทั้ง ๒ ภาษา จะใช้ เวลา มาก หรือ
น้อย ก็ แล้ว แต่ ที่ มี ครู ชำนาญ ใน การ สอน ภาษา นั้น มาก หรือ น้อย
ถ้า สอน ภาษา นั้น ๆ มาก ก็ ลด หย่อน ทาง อื่น ๆ หรือ เพิ่ม เวลา เรียน
ให้ มาก ขึ้น กว่า วิถ ๒๕ ชั่วโมง ตาม ที่ สวด ก จะ ทำ ได้

หลักสูตรมัธยมศึกษา (หญิง)
สำหรับ แบ่ง เรียน ๓ ปี ตอน ปลาย

วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอบ
๑ จรรยา	เหมือน หลักสูตรมัธยม ตอน ต้น (หญิง) แต่ให้ละเอียด และ ใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น การครองตน รักษาตนให้เป็น คน บริสุทธิ์ และ การปลุกนิสัยสันดานให้ เป็น ไป จริง ตาม ความรู้ จะต้องเอาใจใส่ให้ยิ่ง ยวด ขึ้น
๒ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ	ทำนอง หลักสูตร ชาย ตอน กลาง แต่ ภาษา ไทยให้ เบาลง คือ เลือก หนังสือ อ่านให้ง่าย เข้าใจ กับ ไม่ต้องอ่านหนังสือต้องสมุดให้กว้าง ขวางทั่ว ถึง เท่า ผู้ชาย
๓ จำนวนวิธี	เหมือน หลักสูตร ชาย ตอน กลาง แต่ ยก เว้น พีชคณิต กับ ย่อเมตริก

วิชา	รายการ ที่ ต้อง ถอน
๔ ภูมิศาสตร์ และ พงษาวดาร	เหมือน หลัก สูตร ชาย ตอน กลาง
๕ วิทยาศาสตร์	เหมือน หลัก สูตร ชาย ตอน กลาง
๖ วาดเขียน	เหมือน หลัก สูตร ชาย ตอน กลาง
๗ การ ฝีมือ	เหมือน หลัก สูตร ประถม หลวง ให้ ยาก ขึ้น
๘ การ เรือ	เหมือน หลัก สูตร ประถม (หลวง) ให้ เพิ่ม
วิชา อีก หมวด หนึ่ง ดังนี้ การทำสวน ความมุ่งหมาย คือ ให้ รู้ ประโยชน์ และ ความ งาม ของ ธรรมชาติ และ นำ มา ใช้ ใน การ บำรุง ตก แต่ง บ้าน เรือน เพื่อ ให้ เกิด ประโยชน์ ให้ เป็น ที่ สำราญ และ ให้ เป็น การ ประหยัด ทรัพย์ ให้ ผู้ กัก วิชา ทำ สวน ตาม แต่ เหมาะ แก่ ที่ ้อง ที่ มี การ ทำ สวน ดอกไม้ ผลไม้ และ ส แปล ค้น ให้ รู้ ลักษณะ ของ ต้น ไม้ วิธี ป	

วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอน
กายบริหาร <u>หมายเหตุ</u>	บำรุง การ วาง แบบ สอน วิธี ประสม ดิน การ ใช้ เครื่อง มือ ใน การ ทำ ส่วน ทั้ง หมัด นี้ ให้ สอน ด้วย ท่า วิ่ง ๆ ให้ ได้ ความ รู้ เพราะ การ ที่ ทำ นั้น เอง เป็น สำคัญ เหมือน หลัก สูตร ประถม (หญิง) การ สอน ได้ ใน วิชา ต่อ ไป นี้ คือ การ ฝีมือ การ ทำ กับ เข้า ของ กิน การ ดั้น รั้ว และ การ บรรเลง กาย บริหาร ให้ คณะ เน้น เทียบ ส่วน ร้อย รวม ทั้ง ชั้น

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (หญิง) ตอนป
กำหนดไว้เพื่อให้เป็นทาง สำหรับให้ ผอ
นสามารถได้ ด้วยได้ อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียน รอบวิชานั้น		
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓
พหุวิชา	๑.๐๐	๑.๐๐	๑
ภาษา ไทย กับภาษา อังกฤษ	๑๐.๓๐	๑๐.๓๐	๑๐
คำนวณวิธี	๓.๐๐	๓.๐๐	๓
ภูมิศาสตร์ กับพงศาวดาร	๑.๓๐	๑.๓๐	๑
วิทยาศาสตร์	๑.๐๐	๑.๐๐	๑
วาดเขียน	๒.๐๐	๒.๐๐	๒
การฝีมือ	๒.๐๐	๒.๐๐	๒
การเขียน	๔.๐๐	๔.๐๐	๔
รวมเวลา	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕

สวดคำแผ่สวด การเสวยพระภิกษุ มี ประชุมสั่งสอน ๗
และดนตรี กับกายบริหาร ใช้เวลา นอกอัตรา

เวลาสอน ภาษา อังกฤษ จะให้มี มาก น้อย เท่าไร สุด
ความต้องการ หรือ จะ ไม่สอนเลยก็ได้

หลักสูตรมัธยม ศึกษา (ชาย)
สำหรับแบ่งเรียน ๒ ปี คอน ปลาย

วิชา	รายการ ที่ต้อง สอน
ภาษาไทย	๑ หมวด ภาษา ก. อ่านจินตกรรมวันพืชน์ เช่น พระราชพงษาวดาร อภิเษก นิพนธ์ชาคริข ชนช้างชนแผนเป็นต้น ข. วิจารณ์ ความ เรียง ยาก ๆ ที่ต้องใช้ ความ คำวิหิตี ตรอง อย่าง สุขุม และให้อ่าน เรื่อง เช่นเดียวกัน ออกเสียงและวาง น้ำหนักคำ ให้ฟังได้ ความ ชัด เจน ตาม ความ ประสงค์ ของ เรื่อง ค. แต่ง จดหมาย และ ย่อ ความ
ภาษาอังกฤษ	ก. รู้ ภาษา อังกฤษ แดก ฉาน มากขึ้นกว่ามัธยม คอน กลาง ทั้ง ใน การ แต่ง และ การ พูด ข. วิจารณ์ จินตกรรมวันพืชน์ ที่มี ชื่อ หลาย ๆ เล่ม ตาม ที่ กำหนดให้

วิชา	รายการ ที่ต้อง สอน
ภาษาฝรั่งเศส หรือ เยอรมัน	ค. เปรียบ ความ ย่อความ อธิบาย ความ และกระจาย ประโยค ง. มีความรู้ ไวยากรณ์ภาษา อังกฤษ อาจ จับผิด อย่าง สามัญ ที่ มัก ผิดกันบ่อย ๆ ใน ภาษา อังกฤษ ได้ ก. มีความรู้ ทั้ง อ่าน และ เขียน พอใช้ ข. เขียน จินตกรรม วิพนธ์ ซึ่ง ไม่ สู้ยาก เกินไป นัก ค. มีความรู้ พอ แต่งจดหมาย แปล และ แต่ง เรื่องง่าย ๆ ใน ภาษา นั้น ๆ ได้ ง. มีความรู้ หลักไวยากรณ์เบื้องต้นแห่ง ภาษา <u>๒ ทมวด พงษ์ชาวดาร</u> สอน พงษ์ชาวดารโลก ตั้งโครง ให้เหมาะสม แก่ การ ที่ จะ ให้ นักเขียน ได้ ความรู้ เรื่อง ความเจริญ

วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอน
	<u>๔ หมวดคำนวณ วิธี</u> (๑) เลข การ คิด ทด เศษ ให้ เป็น จำนวน ตาม ความ ต้อง การ วิธี คูณ หาร เศษ ลีบ อย่าง ลัด วิธี คิด เทียบ ส่วน ร้อย สด เติบ โจทย์ หรือ ที่ ใช้ ของ วิธี เลข วิธี วัด รูป ต่าง ๆ (๒) พีชคณิต วิธี เขียน จำนวน เลข ด้วย ตัว อักษร กฎ พีช คณิต และ ที่ ใช้ แยก เศษ ของ จำนวน ไป โน เมียต และ กวอด แตร ติก อี เคว ชัน ซึ่งมี ก่า ดั่ง หนึ่ง หรือ สอง และ โจทย์ ด้วย กรณ ช์ กราฟ ของ จำนวน พีชคณิต อย่าง ที่ ไม่ มี เครื่องหมาย อินดิคัส เล็คส์ โปรเกรสชัน อย่าง อวิธ เมตริก ฮาโมนิก และ ยี โอเมตริก ลอการิธึม และ วิธี ใช้ ตาราง ลอการิธึม เปอร์ มิวเทชันส์ และ คอมบิเนชันส์ อย่าง ง่าย

วิชา	รายการ ที่ ต้อง ถอน
(๓) ย่อแมตรี	๑ เส้นและมุม รูปสามเหลี่ยม,เส้นขนาน, รูปสี่เหลี่ยม ด้านขนาน โลโซ อย่างง่าย ๒ เนื้อที่ และ โจทย์ เรื่อง เนื้อที่ ๓ วงกลม เส้นตัด วง มุมใน วงกลม เส้น พาทวง วงกลม ซึ่ง เกี่ยว ด้วย รูปเส้นตรง เส้นรอบวง และ เนื้อที่ วงกลม ๔ กฎพีชคณิตบางข้อ ซึ่ง ต้อง ด้วย ย่อ แมตรี วงกลม ซึ่ง เกี่ยว ด้วย รูปเส้นตรง การแก้ อีควชัน กวอดเรติก อย่างง่าย ๆ ด้วย รูป ๕ วิธีแบ่งเส้นตรง ตามส่วน รูปสามเหลี่ยม มุมเท่า รูปเหมือน วิธีเนื้อที่ เทียบเสมอ กับ “ย่อแมตรี ของ ฮอล และ สตีเวนส์” ตั้งแต่ เล่ม ๔ ถึง เล่ม ๕

วิชา	รายการ ที่ต้อง สอบ
(๔) ตรีโคณข เมตร	(ใน แผนก วิชา ย่ออเมตริ นี้ ไม่บังคับ ให้ ใช้ วิธี ของ ยุคลิต) จึง ใช้ ทำ โจทย์ ด้วย รูป สาม เหลี่ยม
(๑) ก.	<u>๕ หมวด วิชา</u> ให้ เลือก เอา แต่ ๓ ข้อ (แบ่ง กติกา พลิกดู เมื่อ ต้น การ วัด ล้วน ยาว เนื้อ ที่ วชยุม มาส ก็ เทณลิตี ควร จะ ได้ เรียบ มา แล้ว แต่ มี รยม ตอน กลาง <u>เมแกนิกส์</u> เวลา ลูก ต้ม ความ เร็ว อากา เร็ว ขึ้น มาส น้ำหนัก เครื่อง ชั่ง อย่าง ไซส์ ปริง โมเมนต์ แม่แรง ตรา ชั่ง อย่าง มี จาน ทั้ง ๒ ข้าง และ อย่าง มี ลูก ต้ม ถ่วง ข้าง หนึ่ง โมเมนต์ ค้ำ ตั้ง ค้ำ ตั้ง ความ ตุน ของ โลก ค้ำ ตั้ง ออก เปน รูป สี่ เหลี่ยม ด้าน ขนาน ค้ำ ตั้ง ที่ ขนาน ศูนย์ ของ น้ำหนัก การ ทาน ตัว งาน เอเนอจี้

วิชา	รายการ ที่ ต้อง ศึกษา
ข. (๒) (๓) ก.	ความเปลี่ยนแปลงของเอนเอร์ยี อุปัถ์ของความ เร็ว อย่างง่าย ๆ <u>ไฮโดรสแตติกส์</u> และ <u>นุแมติกส์</u> เกณฑ์ ของ อาร์ คิมิตส์ สเปคิฟิแคววตี ของ ๆ เปน กัณ และของเหลว น้ำหนักของลมอากาศ บาโรมิเตอร์ ความ พอง ตัว และ ยุบ ตัว แห่ง ลม อากาศ และ ของ แก๊ส อื่น ๆ ซึ่ง อยู่ ใน ความ อัด ตัน ของ อากาศ กฎ ของ บอยล์ ระดับ น้ำ สุปไซฟอน <u>เสียง</u> <u>แสงสว่าง</u> และ <u>ความร้อน</u> โรงเรียนต้อง สั่งหัวข้อมาย้งกรมศึกษาธิการ เมื่อ ได้ อนุญาต แล้ว จึง เปน อัน ใช้ ได้ <u>แม่เหล็ก</u> แม่เหล็กธรรมชาติ และแม่เหล็กที่คน ทำ วิธทำแม่เหล็ก คุณสมบัติของแม่เหล็กอย่าง สามัญ ขั้วโลกที่มีอำนาจ เปน แม่เหล็ก แม่เหล็ก

วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอน
(๔)	อิน ออร์ แคนิก เคมีสตร์ อย่าง อี ออร์ ให้ สอน วิธี แยก ธาตุ และ ผสม ธาตุ อย่าง ง่าย ๆ เช่น การ กลั่น การ ละลาย การ กรอง การ เคี้ยวหรือทั้งของน้ำไว้ให้จืดจนเป็นกรวด การ ทำ ของ แข็ง ให้ เป่นไอ แล้วกลับ ทำเป็นของแข็ง อีก และ การ ทำ ของ น้ำ ให้ เป่นไอ ความ ร้อน ทำ ให้ สิ่ง ของ แยก และ ผสม ธาตุ กัน ได้ อย่างไร และ เปลี่ยน ธาตุ ไป อย่างไร การ ตรวจ ดู ว่า ใน อากาศ มี ธาตุ อะไร บ้าง วิธี เตรียม ออกซิเจน และ ไฮโดรเจน กับ คุณสมบัติ ของ แก๊ส ทั้ง ๒ นี้ ธาตุ แท้ (เอเลเมนต์) ธาตุ ปน (มิกซ์ เชอร์) และ ธาตุ ผสม (คอมเปานด์) การ ตรวจ ดู ว่า ใน น้ำ มี ธาตุ อะไร บ้าง คุณสมบัติ และ วิธี ทำ แก๊ส ไฮโดรเจน กรด (กำมะถัน

วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอน
(๕)	เกลือ ดิน ประสิ่ว) ต่าง และ เกลือต่าง ๆ การ ตรวจ ดู ว่า มี ธาตุอะไร บ้าง ใน ดิน สอ พะ คุณ สมบัติ และ วิธี ทำ คาร์บอน ไดออกไซด์ คุณ สมบัติ และ วิธี ทำ ธาตุ แท้ และ ธาตุ ต่าง ๆ ต่อ ไป นี้ กำมะถัน ซัลเฟอร์ ไดออกไซด์ ซัลฟิวเรตเตทไฮโดรเจน กรดกำมะถัน ไคล กรดเกลือ เกลือไนโตรเจน กรดจินประสิ่ว แอมโม เนียร์ แอมโมเนียมไนเตรท แอมโมเนียมคลอไรด์ คาร์บอน คาร์บอนมอนอกไซด์ คาร์บอนไดออกไซด์ <u>อินออร์แกนิกเคมีสตรี</u> อย่างแปรกติดล ให้รู้ แยก ธาตุ ของ ของ ที่มี ธาตุ เบส ไม่ เกิน กว่า อย่าง หนึ่ง และ กรด ไม่ เกิน กว่า อย่าง หนึ่ง ให้รู้ เป็น ธาตุอะไร และ กรดอะไร กับ ให้รู้ จัก แยก ธา ของ ของ อย่างง่าย ๆ ว่า ประกอบด้วย ธาตุอะไร เท่า

วิชา	รายการ ที่ต้อง สอบ
	<u>พฤกษศาสตร์</u> เรื่อง การ เปลี่ยนรูป ตาม ภูมิประเทศ อย่าง ง่าย ๆ การ ผสม เกสร การ ที่ เมล็ด กระจาย ออก จาก ที่ การ ที่ เมล็ด ด้ง ออก เรือง เนื้อ ของ ต้นไม้ อย่าง ง่าย ๆ ความ เจริญ ของ ต้นไม้ การ เสพ อาหาร การ หายใจ การ เพาะ ใน น้ำ ต้น ไม้ สามัญ สิบ จำ พวก พันธุ์ ไม้ เมือง ไทย การ ยก ย้าย วิถี บำรุง ต้น ไม้ ให้ สม แก่ ภูมิ ประเทศ ดิน ต่าง ๆ พันธุ์ ไม้ สามัญ ที่ เปน อาหาร และ เปน ประโยชน์ ใน ทาง อื่น ๆ ผัก หญ้า อย่าง สามัญ <u>๖ หมวด วาด เขียน</u> ก. เขียน แรเงา และ ระบาย ส้ จาก ของ จริง ข. ยีชอเมตรี รูป ต้น

วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอน
หมายเหตุ 	<u>๗ หมวดวิชาลูกเสือ</u> หัด วิชา ลูก เสือ ยิมนาสติกส์ ญู นิตร และ ก เล่น ต่าง ๆ ให้ สมควร แก่ นักเรียน ที่ ได้ เจริ ขึ้น ทั้ง ส่วน วัย และ ส่วน การ ศึกษา หัวข้อ ข้าง ต้น นี้ ได้ จัด วาง ไว้ เพื่อให้ ครู อย่าง ทด ลอง ให้ เห็น จริง คือ ให้ ผู้ หัด นักเรียน ให้ ลง มือ ทำ วิธี ทดลอง อย่าง ง่าย ๆ จน สามารถ ทำ ได้ โดย ตัว เอง ทั้ง สิ้น ข้าง ฝ้าย ครู ไม่ เมื่อ นักเรียน ทำ การ ทด ลอง ก็ ควร ช่วย อธิบาย แจง คิด คำนวณ ให้ เพื่อ ว่า นักเรียน จะ ได้ เ ใจ ผล ของ การ ทด ลอง โดย ชัด เจน ส่วน ก ทดลอง อย่าง ยาก ๆ ก็ ให้ ครู จัด ทำ ให้ นักเรียน ดู เสีย เอง เมื่อ นักเรียน พอ จะ มีความ ชำนาญ คิด ทำ การ ทด ลอง ของ ตน เอง ได้ บ้าง แล้ว

วิชา	รายการ ที่ ต้อง สอบ
	ควร จะ สอบ ให้ จัด รายงาน การ ทด ลอง ไร่ เปน หลัก ถาน และ รายงาน เหล่า นี้ เจ้าพนักงาน ศึกษา จะได้ มา ตรวจ ดู เปน คราว ๆ ไป ตาม แต่ เหมาะ เมื่อ ถึง คราว สอบไล่ วิชา แขนก นี้ ข้าหลวง จะ ได้ สอบไล่ ทั้ง ให้ จัด คำ ตอบ ลง ใน กระดาษ และ ทั้ง ให้ ทำ ให้ ดู จริง ๆ ด้วย

๘๘

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ชาย) ตอนปลัด
กำหนดไว้พอให้เป็นทาง สำหรับให้ ผู้สมัคร
สัณยวได้ ด้วยได้อนุญาต ของเจ้าพนักงาน:

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียน รายวิชานั้น	
	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒
ภาษาไทย	๑.๐๐	๑.
ภาษาอังกฤษ	๑.๐๐	๑.๕
ภาษาฝรั่งเศส หรือ เยอรมัน	๒.๓๐	๒.๕
พงศาวดาร	๒.๐๐	๒.๐
ภูมิศาสตร์	๑.๓๐	๑.๓
คำนวณ วิธี	๒.๐๐	๒.๐
วิทยา	๕.๐๐	๕.๐
วาด เขียน	๒.๐๐	๒.๐
รวมเวลา	๒๑.๐๐	๒๑.๐

วิชา เลือกเลือก สำหรับ ชั้น นี้ ต้อง ผูก หัก ไปทาง แรม
และ ออก ผูกซ่อมใน ที่ต่าง ๆ เป็น พัน เพราะฉะนั้น โรงเรียน
เลือกหา เวลา เอง นอก จากเวลา ใน อัตรา นี้

